

Ese de trei ori în săptămâna: Mercuri - a, Vineri - a și Duminică - a, cindu o colă întreagă, cindu numai diumatate, adica după momentul impregnărilor.

Prețul de prenumerație:

pentru Austria:	
pe anu întregu	8 fl. v. a.
" diumatate de anu	4 " "
" patrariu	2 " "
pentru România și strainetate:	
pe anu întregu	16 fl. v. a.
" diumatate de anu	8 " "
" patrariu	4 " "

Viena 2/14 sept. 1867.

Unu organu de oficiositate nalta ni spune că negotiațiile delegațiilor au năintat cu „unu pasiu,” dar uita a ni spune totodata si aceea „cati pasi sunt pana la scopu,” si prin urmare nu potențu socoliata însemnatate se se atrăbuiesca acelu „unu pasiu.” Se insiela oficioséle daca credu că publicul se poate astadi mangaiá cu asemene spresiuni absurdé.

Din versiunile neoficiose referitorie la atinsele negociațiile, sunt dōue mai chiare, un'a in „Pr.” carea tiene că astadi se va asterne delegațiilor proiectele regimului in privint'a detorielor de statu si a bugetulu imperiale pentru 1868. Din detorile comune se va separa unu capitalu cartuia corespundu interesele de 25 milioane, si asta suma ramane numai in grigia tierilor germano-slave, de 6ra-ce e nascuta din subvențunarea căilor de feru, institute scl. la cari Ungaria n'are nei o parte. Din restul intereselor detoriei de statu 125 mil. primesce Ungaria 30%. Asemene si cuota Ungariei pentru spesele afacerilor comune imperiale e proiectata la 30%. Decei sum'a totala, detorii si cuota, ce s'ar veni Ungariei, ar fi 52—54 milioane.

Cu acésta pare a fi in condadicere informațiunea lui „Wand.” cumca astadi va fi unu consiliu mare ministeriale sub presedinti'a cancelariului imperiale br. Beust, la care vor partecipa ministrii ambelor diumatati de imperiu.

Consiliul ministeriale ar fi semnu că proiectele guvernului nu sunt inca gata. A presupune astadi siedintie si de catra consiliu si de catra delegațiile, ar fi crede, fora indreptatire, intr'o aptitudine pre mare.

Congresulu de Genf s'a desfaceutu in unu modu cum n'ar fi dorit amicilui. Unu comitetu a lasatu in urma-i, care va fumtuna contra protestului cel'au datu Svitianii. Generalulu Garibaldi a voit se incunjure repetirea multelor ceremonie si solenitati cu cari a fostu

primitu, si de aceea a plecatu pre nesciute. Dupa altii, asta plecare a generalului si-are cause in prevederea lui care n'accepta nemica bunu de la unu congresu unde se unisera diferite partite, socialistii Franciei, actiunarii Italiei, si burgesi'a svitierană fricosa de veri o interventiune diplomatica din cauza tendintelor congresului. Mai pre largu ne vom ocupá de congresu in unu din nrii venitori. —

Foile francesci respandescu că Imperatulu Napoleone ar avea de cugetu se facea visita Regelui prusescu la Berolinu. Acestu pasiu ar demastră catu se poate de bine că la Salzburg nu s'a intemplatu veri o aliantia amenintiatória pentru pace. —

Daca e de creditu scirilor ce vinu din Atena rescol'a pre insul'a Candie inca nu e nemicita. —

Despre programul ministeriului din România cetimur in „Natiunea” din 25 aug. v. urmatóriile:

D-nu Presedinte alu consiliului de Ministri, si Ministrul de la interne, facandu-si profesiunca de creditia, in Monitorul de adi, declară că va merge pe calea trasa de predecesorulu seu, adeca va urmá ca si D-nu I. Brateanu, respectandu legile. etc.

De la adunarea generala a „Asociatiunei transilvane” din Clusiu.

(Continuare din diu'a den 27. aug. si sine.)

Dupa enunciarea alegierii presedintele Popu, carele de la incepitulu votarii esise din sala, se intimpina cu aclamatiuni entuziastice repetitive de multe ori in resunetu petrundictoriu. Pote asta a fostu „murmurulu”, de care vi-seza o foia.

Excelent'a Sa multumesc, in termini frumosi, adunarii pentru increderea arata, aduce inainte impregiurarea, că ne-asfandu-se la locul resedintei comitetului, nu va poté conduce in persoña tóte siedintele lunare ale acelui, va face inso incolo tóte cate-i jaci in potintia pentru inaintarea scopului „Asociatiunei” si pentru a corespunde cu demnitate inaltei sale chiamari. Adunarea erumpe érasi in „se traiesca”

D. vice-presedinte Ioane Hania multumesc ascemene cu multa modestia pentru distincțiunea arata si dice, că elu nu scie a fi facutu sapte de acelca, prin cari se fic meritatu asta onore (voici: scimus noi!) spune, că ar fi peccat a abusá de asemenea incredere refusandu-o, prin urmare primesc cu multumire postu, la care este chiamat de catra florea națiunii sale si si-va punc totó poterile in folosu „Asociatiunei”. Adunarea i respunde cu „se traiescal”

Cu acestea, fiindu timpulu inaintat si dient'a se incheia si cele latte alegeri se amenu pe diu'a viitóre.

Séră concertu, — despre care mai in urma.

In diu'a urmatóre, 28 aug. la 9 ore de maneti'a adunarea si continuă lucrarile printr'o siedintă straordinara (nepreveduta in programma).

La ordinea dilei a fostu alegerie oficiala si a membrilor de comitetu. Se decise, ca votarea se se faca intr' un'a prin siedule. Siedint'a se suspende, pentru ca membrii se se pota consulta si se si-pota compune fie-care siedul'a de votatu.

La acésta alegere inse nu se vediu nici pe departe aca armonia si buna-intielegere, care domni ieri la alegerea presedintilor. Caus'a fù 1) oà numerulu membrilor de ieri pana adi se imputenat forte, fiindu multi siliti a se rentorce pe la ale loru; 2) că multi din membri nu cunoșteau bine personele mai apte pentru posturile ocupande, mai vertosu caci, cu privire la resedinti'a comitetului veniau a salage mai cu séma barbatii d'impregiurulu Sibiului; 3) căci si cei cari cunoșteau personele erau tare desbinati in pareri, mai vertosu ce privesce postulu de secretar II.

Consultarea in parte tienu multisioru si amblatulu desu de la o grupa la alt'a spunea ochiului privitoriu, că partitele sunt forte active.

Si ce mirare, me rogu, daca in asemenea adunare se nascu si pareri diverginte, daca ne folosim ici-colè de acestu parlamentu literariu si pentru mesurarea unii cu altii a poterilor noastre? Este destulu, cindu, dupa lamenirea ideilor se resulte o intielegere, cindu luptele oneste iau unu reesiu salutarul totului. E tristu inse, de trei ori tristu — cindu o societate e silita a nutri in sensul ei factori de aceia, cari, de cate-ori nu se intempla pe voia loru, sunt gata a dà cu bat'a in balta si cu bard'a in luna, macaru se recada ea chiaru in capulu loru! Si, cum bine-vedeti, fiintic de acestea, durere, noi mai avemu inca.

Dupa o óra de intrerumpere, presedintele eu clopotisul rechiamă la locu pe membri si-i

Prenumeratiile se facu la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactie: Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43, unde suntu a se adresă si corespondintele, ce privesc Redactinea, administratiunea său speditu're cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anome nu se vor publica.

Pentru anunț si alte comunicatiuni de interesu privat — se respunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiu timbrului cate 30cr. pentru una data, se antecipa.

ALBINA.

FOISIÓRA.

Tractatul

De originea, vechitatea si însemnatatea istorica a numelui Valacu.

(Urmare din nr. 91 din 1866.)

15. Szabo Benü, in carticic'a sa intitulata: „Az oláhok eredetéről és politikai állásuktól”, Györ (Raab) 1865, pag. 21 s. c. l. intemeandu-se pre date, culese mai vertosu din codex diplomaticus Hungariae de Fejér — resu parerea lui Engel si Fessler: cumca la anulu 1285 ar fi venit Romanii de preste Dunare in Daci'a traiana, si asiedandu-se in Maramuresiu si Fagarasiu, din aceste locuri ar fi amotu in Moldova si Tiér'a-Romanésca. Szabo dñedesece in contra ipoteselor lui Engel si Fessler, că au fostu Romani sub principi nativini in Moldova si Tiér'a-Romanésca inainte de anulu 1285.

Adaugem inca unele temeuri de conse-

cintia din cari asemenea se demuestra, cumca la anulu 274 sub Aurelianu imperatru nu toti Romanii au potutu esf din Daci'a traiana spre a se asiedia cu locuinta preste Dunare, si adeca:

16. Dupa firea si starea lucrului, nu era lucru cu potintia a esf, ori a scôte din Daci'a traiana sub Aurelianu imperatru tóte coloniele romane si a le trece preste Dunare spre locuire acolo in Daci'a aureliana de apoi, precum adveresou urmatóriile date scose din autori vechi, si adeca: a) Eutropiu, carte 8 dice: „Aelius Adrianus — qui Trajan gloriae invidens, statim provincias reliquit, quas Trajanus addiderat, idest, Assyriam, Mesopotamiam et Armeniam. Revocavit exercitus, ac finem imperii esse voluit Euphratem. Idem de Dacia facere conantem, amici deteruerunt: ne multi cives Romani barbaris tradiderunt“, — adeca: „Eliu Adrianu (imperatulu), care invidianu gloriei lui Trajanu, delocu a paresitu trei provincie, cari Trajanu le-au adausu (imperateli), adeca, Asiri'a, Mesopotamia si Armeni'a. A scosu ostile de acolo, si a vrutu ca marginea imperiei se fic Eufratulu. Asemenea vrendu a face si eu Daci'a, l'au abatutu de la acésta a-miciei: ca se nu se predeo cei multi cetatiani

romani in manile barbarilor“; — b) Eutropiu, carte 9 in Galienu ni impartasiesc: „Dacia quac a Trajano ultra Danubium fuerat adjuncta, amissa est, Graecia, Macedonia, Pontus, Asia vastata per Gothos, Pannonia a Sarmatis, Quadisque populata“, — adeca: „Dacia de preste Dunare, *) care de Trajanu imperatru a fostu adausa imperateli, fu perduta, Grecia, Macedonia Pontulu si Asia devastata de Goti, era Panoni'a gefuita de Sarmati si Cvadi“; — c) Sestu Rufu: in breviario rerum gestarum populi romani, ni spune: „Trajanus Dacos sub rege Decebalu vicit, et Daciam trans Danubium in solo barbarico provinciam fecit. Sed sub Galieno imperatore amissa est“, — adeca: „Trajanu imperatru a invinsu pre Daci sub regele Decebalu, si a facutu provinci'a Daciei preste Dunare in pamentulu barbaricu. Dar sub imperatulu Galienu fu (Daci'a) perduta (cuprinsa de barbari)“; — d) Orosiu (a traitu prela 414) carte 7, capu 22, in Galienu asemenea si spune: „Graecia, Macedonia, Pontus, Asia Gothorum inundatione deletur. Nam Dacia trans Danu-

bium in perpetuum aufertur“, — adeca pre romanii: „Grecia, Macedonia, Pontulu si Asia se desertează prin inundatiunea Gotilor. Dar Daci'a de preste Dunare se cuprinde pentru totu de un'a (de barbari)“. — Deci, din impartasirile acestor autori vechi, urmează, antaiu, cumca lui Adrianu imperatru, urmatorul lui Trajanu, nu i-a fostu cu potintia a scôte din Daci'a si coloniele romane, pentru acces a vrutu elu se scôte numai óstea, si a lasá Daci'a in manile barbarilor impreuna cu coloniele romane, de la care planu l'au abatutu amicici, — alu doile, cumca inca pre la anulu 268 pana 270, sub imperatulu Galienu, era tota Daci'a traiana cuprinsa de barbarii Goti, prin urmare coloniele romane erau cunoscute si date cu barbarii Goti, cu cari au facutu si causa comună, precum vom vedé mai la vale, — alu treile, cumca preste Dunare in Macedonia, si Orosiu, si precum se pote sci si din alti autori, — dreptu acestea, ce cause, ori indemnui, ori folosu ar fi avutu coloniele romane din Daci'a

*) Scriptorilor de la Constantinopole li este Daci'a traiana, firesce, preste Dunare de din cõce.

D. comisariu regescu Péchy inca onoră cu prezentă sa astă reprezentanțe de la începutu pana la finitul și aplaudă și insuși de mulți ori. Escol. Sa si-a recumperat biletul de intrare cu 100 fl.

Venitul concertului, după catu amu potutu astă, a fostu de 500 fl., do unde vinu a se subtrage spesele.

Astu-modu, decurse adunarea generală de estimpă. Ea recă preste acceptare. Cea de la Brăsău cu pră pucinu a intreținut pre acăstă. Daca membrii associației noastre avură într-o portare de barbati culti și prin care facură onoare națiunei întregi, trebuie de alta parte se constată, că și din partea publicului magiaru nu intimpinaramu, de catu bunăvointia. Nicări neci o demonstrație, neci o neplacere. Din tota multimea mare de membri nu s'a intemplatu, astă de DluCristea, nimeni nemică. Numitul Domnus înse su superatut de polită Clusiu sub cuventul de emisariu. Mi-am incrușiatu manile, audiendu. Mi-veni a minte, o intemplantare din Resinari de subabsolutismu, candu unu pretor depuse din servitul p' unu membru alu oficialui comunala din simplită cauza, că, cum dicea elu, ar evă „polizei-widriges Gesicht.“

Ce dici, dle Redactoru, la copilarescă plăcere a corespondintilor amici de la „Gazeta Transilvaniei“ și „Telegraful Român“, cari in descrierea adunării generale din Clusiu lăsă inadinsu astă numele unui din comisiunea bugetară? E tristu, candu barbati ca dumelor nu se sciu radică nici in asemenea lucruri bagatele preste nivelă patimilor!

Filiale.

Pesta, 13 sept. 1867.

Obiectul atenționoi generali e de cateva dile in coci generalulu Türr. A séră din intemplantare fui si eu martoru oculare ovatiuniloru, eu cari l'a onoratu cetățenii in ospetariu numita la „Lövöldé“. Salele si curtea acestei ospetarii erau pline de publicu alesu, ce cauta a se provede cu nutreminte pana la ivirea barbatului dorit. Sal'a in care era intinsa măsă pentru Türr si soci'a lui era imbracata serbatoresce, lustrele plătău in lumină reversata de măsă de lumine, era la intrata o banda musicală de tigani delectă animale cu pieșe naționali magiare, întretinându din candu in candu si cate un'a de a lui Kossuth din 1848, ce era primita totdeaun'a cu aplause frenetice.

Dupa 9 ore era că sosi eroului dilei dimpreună cu soci'a sa nepot'a lui Lucianu Bonaparte.

La momentu se intonă măsuțu lui Racoczi, publicul se scolă, patrunsu de stima, in piciore, spre a-i binevenită cu virata entuziasme. Ca in defilare trecu la măsă loru destinață, unde se asiediara, luanu locu langa densii Csonatony, Schwarz Giula, Mătyu Fekeete secretariu alui Kossuth si alte nobilitati pestane de ale stangei. In sala se vedea la o măsă de lăutari cununătă lui Kossuth Dna Rudkai in doliu, corifeul stangei estr. dietale Madarász lipsiā, ce deto ansa la deosebite observari.

Generalulu Türr este unu omu de statu înaltă, cu ambletu si aeru straneu militarescu, la facia pașidu ou tipu italianescu dar

neci decat magiaru, la ce mai contribue multu si barb'a si mustetiele lui portate in moda italiana. Fisononi'a lui ti presenta numai pe emigrantul topit de dorulu tierei, dar plin de rabdare si curagiu. Conștiția lui din contra e o frumsă admirescă in tipu romanu. Nu multu tiendu si toastele se incepura.

Totă erau cum se vedea, de tigisti radicate, — de aceea nu lipsian sentilege cate a ieptari pre fată si ascunsă in contra regimului actualu. — Türr e unicul in felul său dintre corifeii emigrantilor rentorsi in patria, si azi Madaraszánii au dusu lucrul acolo, ca din adunarea acăstă pre nesciute se ésa una demonstrație imposantă a cetățenilor de aici pentru partid'a loru. Si se pote dice că acăstă in mare parte li-a si succesu. Cela d'antaiu carele a radicat toastu a fostu Mikár secr. asociatiunii Honvedilor din Pest'a si a talciutu semnantele de bucuria a cetățenilor din Pest'a pentru că au norocirea a salută pe compatriotul Türr in medielocul loru. Apoi urmăra atât din partea acestuia, catu si a altor după densulu explicari mai detaiate de ce se bucură pestanii intrată de venirea lui si de celu stimédia. Aci fu intonatul că mai alesu de aieea, fiind că densulu totdeun'a aportat la năltime standardul libertăței si lu pórta, dintre emigranti singuru elu numai remanendu credinciosu principiilor din 1848 dimpreuna cu Kossuth (la numirea lui Kossuth urmăra vivate frenetice de vre-o 6—7 minute cari din nou se repetira candu vorbitoriul renăt cuvintele din urma.)

Se mai aminti că-lu stimédia, fiind că prin infinitarea legiunei ungurescă in Italia, prin intrenuirile lui la diplomacia a ajutat la restorarea sistemului trecutu si eliberarea patriei. Poporul magiaru, disse unul, are mari pretensiuni, *pretensiunile lui nu sunt indeslătute* acăstă nu o va negă nimă, astă de cătă amplioatiilor si animelor.

Acstei pretensiuni trebuesc indestulite, si sperdă că generalulu Türr precum in trecutu azi si in viitoru va conlueră la acăstă. Elu, eroul de la Marsale, carele dimpreuna cu Garibaldi (aci urmăra éa élenuri nemarginite) s'a luptat pentru principiu libertății universale, nu va fi in stare sa părescă standardul libertăței patricii neci in viitoru. Apriatu, disse unul, că noi toti aici dechiarăm *politica partidei stangi din dieta, de politică cea adeverată mantuită pentru patria*. Au mersu unii si mai departe in vorbiri, ce inse su nu astă cu scopu a reproduce. Se radica după aceea unu toastu in limbă francesă pentru consotia lui Türr, de si la inceputu se strigă din multo parti „magiaru.“

Türr respusese apoi intr'o vorbire lungă, nemicu mai pucinu inse, de catu oratorica, multumindu pentru oratiunile de căr' l'au fericitu compatriotii si ascurandu că precum in trecutu azi si in viitoru sub standardul libertăței va fi totdeun'a gata de luptă. Continuându mai in colo, disse: că dinsulu s'a slitu prin barbatia si omenia a castigă numelui magiaru renume si in tările din afară, si sperdă prosperearea secură patriei, daca vor dă toti mana la zidirea comuna a edificiului libertăței, si voru si multumite deosebitele soiuri de poporă din tără. Se traianu in frăție, contielegere, eschiamă densulu, cu serbi, croati, romani,

(romanokkal) cu unu cuventu, cu totă poporul din Ungaria, si atunci n'avemua ne teme neci de unu viscolu! Pest'a, in care locuiesc őnei din deosebite popóra, unde sunt multi germani slovaci etc. ce esomplu frumosu de patriotismu si concordia ni dode in 1848, si dă de prezentu, nu inzedaru e anima tierei ungurescă!

La acăstă se mai scolă unu vorbitoriu spre a intona de asemenea concordia intre naționalități si a dice că magiarii se luptă totu pentru aceea pentru ce s'a luptat Türr, adeca: pentru independentia si libertatea patriei! Se vede că generalulu Türr spre a nu face sangere in adoratori sei n'a cutediatu a vorbi de naționalitate, si numai de soiuri de popor. Sările cunoștinței adeverate ore candu va luci presto toti se nu se mai genese a marturisii adeveru.

Pre la $\frac{1}{2}$ catra 11 ore Türr din preuna cu consotia se scolă de la măsă si intre vivate entuziasme, precum intrase, se depară, concotitatu de numerosu publicu. De ce libertate au magiarii norocu de a se bucură sub regimulu de fată!

Eu nu-i invidiez, de s'ar mesură numai cu asemenea mesura si pentru ceia lălti!

Pre aici alteum lumea deákiana e cam neodihnită pentru cursulu ce l'au luat lucările deputației din Viena. Audi pre unii si altii că si spunu si optindu, cumca de aceea nu inaintează intielegerea cu deputaținea germană, fiind că germanii nu s'ar mai interesa multu pentru existența imperiului (ce calumnial) pana candu din jurnale vedem, că germanii acusa cu ascemos nepasare pre magari.

Pre la ministerie s'a inceputu lucrul mai cu susținut de candu s'au rentorsu ministrii. De numiri de amplioati totu vedem, numai de romani putine. Intre sute de insi, pana acumu abie cetiram 4 nume de romani. E de insomnătul că de la fosta Cancelaria aul transilvana neci pre unu romanu nu l'a aplicat, pana candu dintre unguri si sasi au denumitul o grămadă. Ore ce se inseamnedic astă persecutare apriata a romanilor?

Cernăuți septembrie, 1867.

(*La adresă separatistilor din Moldova.*) Mai de una-di se portă prin Cernăuți unu roman din Moldova necunoscutu după nume si mai necunoscutu după conditioane, carele venindu la intalnire cu unii din barbatii nostri naționali, vorbiște cu focul, propriu numai zelotilor obsecuri, in contra unirii Moldovei cu Muntenia, dicindu intre altele, că acelu actu de unire trebue se se desfășă.

Se intielege de sine, că romani bucovineni, cari sciu a se tienă in rezerva fată cu ómenii nocunoscuti si de o coloare dubio, nu-si facura de vorba cu acelu moldovanu separatistu spre a-lu capacitatea despre folosulu unui lucru, recunoscute si aprobatu de tota lumea civilizata, prin care puse naționala romana cu inviore si sprinținu poterilor garante fundamentele spre seaparea sa de absorbire si nemicire.

Si noi nu am pierde timpul a mai face vorba despre unele espeptorati si merită totu dispreziul, daca nu ne-ar face cuvintele acelui domn separatistu a crede, ceea ce pana acum nu poteam crede, că adeca intre romani moldoveni totu se astă unii, cari conseni-

tiesc cu agitatiunile emisarilor moscalesci si cu dorintele oveilor din Jasi, respicate in unele jurnale ce stau in serviciul loru.

Audim, că astă de acei doi factori, cari agitădă pentru separarea Jasilor de București, mai este inca unul alu treile, care se legăna in visurile de domnia preste Moldova. Dara fie si unul alu patrale factoru de astă plasa, ne indoim, că lă va succede, a castigă pre multi din romani moldoveni in serviciul loru, de óra-ce poporul de acolo éra mai cu séma intielegintă naționala, carea lu conduce, prevede, la ce pote deveni sărtea tierilor surori, daca prin óre-care fatalitate s'ar nemic acelul unirel loru in statul Romanici de acum. Si neci nu e cu greu a-principo un'a ca acăstă si a calculă daunele cele multe ce ar urmă in casulu candu ar succede intrigele separatistice; ci ni vine greu a-principo, cu ce fată cutreză nălții altii a se portă cu planuri separatistice si prin care mominte cugetă acele persoane a frangere poterea convingerii universali despre necesitatea si folosulu sustinerii unirei degăză esepitate si consolidate prin legile fundamentali ale statului romanescu.

Concedem, că cu stabilirea resedintiei domnitorului in București, orasul Jasilor suferă óre-care scadere materială, dura acea scadere óre nu e precompensată de folosulu celu mare, de carele se facă partasia națională întrăga? Se fie romani din Jasi lipsiti de patriotismu pana in acelui gradu, ca se nu face unu sacrificiu particulariu, candu e vorba de scăparea de perire si de salvarea intregului corp național?

Veri-cine trebuie se recunoscă, că despartirea unui popor do acea-si origine, limba, datine, religiune si totă altele condiții sociale, in dăoue state politice, buna-óra in principatul Moldovei si a Munteniei, era o despartire a unuia si aceluia-si corpu național in dăoue parti, unu lucru in contra naturei, ale caruia urmari le sentira in decursu de secoli destul de durerosu si nn'a si alta parte. Tocmai prin actul de unire a ambelor principate in unul si acel'a-si statu alu României, s'a delaturat, anormalitatea cea de stricătire si s'a pusu fundamentala unei vieții naționali dictate de natura, unei poteri politice, ce va poté resiste nesatiului esternu, unei imbunătătiri sociale, carea va fi o recompensa si pentru suferințele de mai nainte.

Incercarile separatistice de a sfasi corpul național sunt asiá dura atacuri in contra legilor naturei, ele sunt crimi grele in contra intereselor cardinali ale poporului romanu. Astfelui de incercari pre care statele vecine le potu exploata intru interesulu loru, le consideră naționale europene de o minorenitate, basi de o nemoralitate politica si, in casulu celu mai bunu, i voru detrage simpatieto de pana acum. Ce pote se urmezo atunci, e lesne de prevediutu!

Ni se pare a audis pre domnii separatisti respingendu cu cuvinte de mania unele insinuari ca aceste si dicindu, că scopulu loru nu merge asiá departe, ci numai, de a restatori si dăoue guverne cu dăoue camere sub unul si acel'a-si domitoriu. Cu alte cuvinte: domn'ilor voiescu uniune personala, adeca, uniune după nume, éra in fapt dualismu, prin care ar imita starea lucrărilor din Austria. La

Pote fi, că Galienu-imperatu va fi cuprinsu inderoptu din Daci'a traiana numai o parte, seu pamentul din marginea Dunarei, care din punct de vedere strategic, si imperati mai tardis din Constantinopolu de multe ori l'au tenu tu ocupat si intarit, si apoi din partea acăstă de pamentu va fi scosu Aurelianu imperatu legiunile si locuitorii, cari au vrutu se-i urmeze spre a locu preste Dunare.

Deci, daca stau dovedile noastre desvoltate in aceste 16 puncte, cumca Daci-Romanii de la descalecarea loru nepreruptu au locuitu in Daci'a traiana, atunci cauta se intrebă: unde este istoria acestui popor? Acestu popor, care astă-di in orientulu Europei numera preste 10 milioane de ómeni, cauta se aiba istoria sa, fiind că nu se poate cugetă, că elu se fie remasu indiferinte sub evenimentele fortunose si intitătore, ce s'astracoratu in mai multi secoli preste Daci'a traiana, apoi singuru acesa impregiurare a existenței Romanilor in Daci'a, de judecata din punct de vedere alu limbei loru, carea in decursu mai de 18 secoli si-a conservat caracterul si originea romana, cauta se marturisescă de una trecutu istoricu alu Romanilor, de óra-ce numai unu popor compactu

eu unu organismu naționalu bine intemeiatu, si putinu amestecat cu alte eleminte straine a potutu la Daci-Romanii conservă limbă in originalitatea ei romana, despre care originalitatea romana dejudecata din punct de vedere alu studiului limbisticu asemănătoru (comparativ) marțurisescu unu Diez, Fuchs si Diefenbach in Germania; unu Vegezzi-Ruscalu, Cataneo, B. Biondelli si Ascoli in Itali'a, unu Edgard Quinet, Levalet si Ubicini in Francia. Si, acestor intariri sustinute de noi, corespunde si parerea renumitului istoricu anglo Gibbon, care in istoria imperati romane cap 11 nota 13 dice: „The Vlachians, are surrounded by, but not mixed with the barbarians,“ — adeca pre romania: „Valachii impresorati de barbari, nu s'au amestecat cu acesti-a.“ Noi respondem, că istoria Daci-Romanilor este involvata sub nume de Daci, Carpo-daci (Carpato-Daci), Carpi, Tai-fali, Victo-fali, Pacinaci (Pecenegi), Cumani (Polovci), Tribali, Sarmate, Schite etc.

Mai inainte s'a demistrat in acestu tratat, cumca Daci-Romanii (Vlachii) au purcesu in óste cu Hunii lui Attila spre a porăjata. Vine apoi aci a oserbă, cumca Carpii si Carpodaci de după numele loru nu au potutu fi Goti

de origine, apoi luandu in consideratiune, cumca ei pe terenul Daciei si impregiuru, au imprimat misiunea loru istorica, cauta se-i revindică la originea dacu-romana; Tai-fali si Victo-fali (scrise si Victo-vali) am arestatu mai sus că sunt de origine galu-romana, anume, cumca partea a dăou'a: Fali, care s'a scrisu si Vali, este urdita din Galu-Gali. Hermanrich regale Gotilor nepotind singuru a provede si dirego imperat'ia sa cea mare gotică, a increditintat din imperat'ia sa pamentul Daciei lui Atanarich spre ocărniuire, pre carele, după ce au cuprinsu Hunii Daciei si Gotii au trecutu preste Dunare spre locuire intru imperat'ia Romanilor (grecescă), lu vedem la anul 377 — după cum marțurisescu Sestu Aureliu Victor in Gratianu Aug. si Zosimu comitele, carnea 4, in Teodosiu celu Mare si Gratianu Aug. — a figură ca stapenitoriu eschisivu numai preste Carpi, Carpodaci, Tai-fali si Victo-fali, unindu-se cu poporale aceste ale sale, spre a se bate in contra imperatului, cu Frigidern altu capu ori rege gotu, dar fostu rivalu si contrarul alu seu, pre carele inainte de venirea Huniloru l'au alungat (Atanarich) din Daci'a preste Dunare. Apoi inca cauta se tragemu in cum-

penirea nostra a) cumca precum marțurisescu Zosimu comitele, totu la loculu citatu, Carpodaci, si pote fi si Carpii cu Tai-fali, Victo-fali, s'au intorsu inapoi in Daci'a traiana; si astă de o parte din Tai-fali, neci credem, cumca acesti-a si Victo-fali ar fi purcesu cu Gotii spre Itali'a si Francia; b) cumca precum marțurisescu Ammianu Marcellinu cart. 31. capu 3. Atanaricu vine inainte la anul 374 dreptu, jude alu Tervingilor (locuitori ai Daciei traiane), care demnitate de jude convine, după desu citatulu fragmentu istoricu, cu organizarea Daci-Romanilor, la cari mărele giude era o personalitate inalta de statu si avea potere de a conchiamă adunares ticei. — Aceste impregiurari ni paru de ajunsu a demistrat, cumca sub Carpi, Carpodaci, Tai-fali, si Victo-fali, cauta se se intelégă Daci-Romanii in lucrările loru militare. Despre Pacinaci si Cumani vom lucra mai josu. Sub nume de Tri-vali, s'au infatisat in istoria si Daci-Romanii, precum vediuramu mai sus că marțurisescu Leundavi. Sub nume de Sarmati, si Schite vinu inainte la istoricii bisantini Pacinaci; Cumani si Vlachii.

(Va urmă.)
Simeone Mangiuca.

acăstă li respundem, că altă este starea luerilor in Austria și altă in Romania; aici sunt tieri cu națiuni diferite, era acolo ună și acea-si națiune compactă. Afara de acăstă scim si sentim cate premersera, pana ce se inaugura dualismul in Austria, si ce frupte va aduce, venitoriu va areță.

Éra de săr seusă domnii separatisti, că ei neci acăstă nu aspira, ci că numai voiescu, a regulă referintele sociali intre ambele tieri degăjă unite, in unu modu, ca se nu patimesca interesele loru partecările, dicem, că astă mai are cuventu, iuse numai pe calea legală, dictată de constituinea statului, numai pe arenă parlamentaria in camera, si nu in convective, buna-ōra ca celu din Romanu, neci prin aruncarea semintelor de discordia in masă poporului, neci prin articolele patimisie din unele jurnale, pre care de grătie se nu le citesci, neci prin desbinarea cea daunăsa a clerului mai naltu, care se afurise reciproc in fată lumii si spre scandal'a comuna; căci Concordia res parvae crescunt, discordia maxima dilabuntur. Si noi credem, că, in fată misericordiilor sociali si politice de pre peninsulă balcană, Romani'a are lipsa de o conoindă interna deplina, ca se nu cadia, ci se stea si se crește!

Inea o data rogămu pre dnii separatisti ca, abatendu-se pre la noi ca șpeti, precum purure sunt bine primiți, și voru fi si d'acum, dar se nu vorbescă despre politica, căci ne supera. Nu vorbescă despre separatismu, pentru ca acestă a fostu si e causă suferintelor națiuni noastre, cautati..... si vedeti. Sapienti sat.

Protocolulu

siedintelor directiunii Asociatiunei aradane pentru cultură poporului romanu tenuite in anul 1866/7.

Siedint'a IX

(ordinaria.)

tinuta in Aradu in 15 augustu nou 1867.

Presedinte: Mironu Romanu directoriu secundariu.

Membri oficiali: Emanuil Misiciu percepto, Lazar Ionescu fiscalu subst. — Ioanu Goldisicu esactoru subst. — Teodoru Serbu bibliotecariu subst. si Julianu Grozescu notariu.

Membru asistentu: Ioanu Popoviciu Deseanu.

84. Autenticandu-se protocolulu siedintei trecute, dlu presedinte recomenda directiunei pre notariulu nou alesu Julianu Grozescu, totu de odata fostu notariu Ioanu Goldisicu preda urmatorului seu actele directiunei.

Determinatu:

Notariulu nou alesu se introduce in postulu seu si cu acăstă primeșce conducerea mai departe a protocolului.

85. Apropiandu-se timpulu pentru deferea terminului adunarei generale pe anul 1867/8 a Asociatiunei, dlu presedinte trage atenția directiunei la acăstă impregiurare însemnată.

Determinatu:

Pentru defigerea terminului adunarei generale si in privint'a pregătirilor cuvenite la acea adunare, se decide tineretă unei siedintie straordinarie a directiunei in 24 augustu nou a. c. si spre acestu scopu dlu presedinte e rogatu a face acăstă cunoscutu si domnilorui membri esterni ai directiunei.

86. Dlu Ioanu Popoviciu Deseanu ca presedintele comisiunei emise pentru revisiunea regulamentului casei, arăta cumea in urmarea indepartarci si demisiunarii dloru comembri: Besanu si Draga, e de lipsa intregirea acestei comisiuni, dreptu aceea totu de odata propune alegera altoru membri.

Determinatu:

Aretarea dui Ioanu Popoviciu Deseanu se ie in drépta consideratiune si in locul domnilorui demisiunati se alegu dnii: Lazar Ionescu si Ioanu Goldisicu, avendu de a participa in acea comisiune si nota-riulu directiunei.

87. Notariulu cetersee consemnarea acătoru domni, cari pe bas'a declaratiunilor alaturate voiescu a fi alesi pe anii 1866—1869 de membri nuoi ai Asociatiunei, precum si a

acelor'a, cari prin deoblegamentu nou si-au declarat dorint'a de a remană si mai departe membri ordinari ai Asociatiunei, totu pe anii 1866—1869.

Determinatu:

Pe bas'a consemnarei d'antaic s'au alesu cu unanimitate de membri ordinari ai Asociatiunei urmatorii domnui: (Consemnarea e vom publica in cutare nr. ven. Red.)

Éra pe bas'a consemnarei a d'ou'a s'a luat spre sciintia remaneră mai de parte de membri ordinari ai Asociatiunei a urmatorilor domnui: (Se va publica mai tardiu. Red.)

88. Dlu presedinte propune ca membrii nuoi alesi sub nrulu de mai sus (87), se li se imparta diplomele la cea mai de aproape adunare generala a Asociatiunei.

Determinatu:

Se primeșce.

Acestu protocolu s'a autenticat in siedint'a straordinaria a directiunei din 24 augustu nou 1867.

Ioanu Popoviciu-Deseanu m. p. presedinte subt. Iulianu Grozescu m. p. notariu.

Economia.

Oradea-Mare 10 sept. 1867.

Astazi in tergulu nostru de septembra trecuta bucatele cu urmatorele preturi: grau-lu curat 8—9 fl. siniculu, — celu mestecat 6—7 fl. — secara 5 fl. — ordiu 3 fl. 20 cr. — ovesu 2 fl. 20 cr. — papusioiulu vechiu 6 fl.

Pretilu vitelor a scadiutu. Viile suferu de arsita si secată mare une locuri au secatu isvorile, s'a dusu sperant'a de vinu multu, va fi numai putienu dar bunu se va poto scapă de bruma.

Acum candu bucatele sunt eftine, bietulu tieranu se vede silitu a le vinde pentru că lu strimtorescu se respunda contributiunea.

Agricola.

VARIETATI.

= Din program'a gimnasiului romanu gr. cat. de Beiusiu pentru anul scolaricu 1867 estragemu: Clas'a I avu auditoriu 60 insi; — cl. II. 56; — cl. III. 58; — cl. IV. 35; el. V. 27; el. VI. 36; el. VII 32; el. VIII. 35. Suma: 339. dintr-o acestia sunt romani: 311, era cei lăsi 28 insi sunt unguri, nemți, ovrei etc. Statulu personalu alu profesorilor e urmatorul: 1. Teodoru Kóváry, diriginte, canonico tit. A implinitu anulu alu 24-lo alu profesurei. — 2) Simeone Popu (repansatu in 8 jul. a. c. 17-le anu alu profesurei) — 3) Andrea Pappfalvay 16. anu alu prof. — 4) Mihaiu Bandiciu in alu 11. anu. — 5) Ioane Selagianu in alu 9. anu. — 6) Augustinu Antal in alu 6. anu. — 7) G. M. Marinescu in alu 6. anu. — 8) Gavrielu Lazaru in alu 3. anu. — 9) Iosefu Iutiu in alu 4. anu. — 10) Stefanu Szady alu 2. anu. — 11) Simeone Buleu 1. anu. 12) Aless. Bozintanu 1. anu. Cei de ritulu gr. or. au catechetu pre Georgiu Vasilieviciu protopopulu locului, cei rom. cat. pre St. Gherogly. Trebuie se sentim bucuria cauta la numerulu si clasificatiunile junimei. Totu ce amuori si ea se nu bata la ochi că asi multi domini profesori au atatu de putieni ani de servit. Acestu reu ar trebui delaturat. L'a observat pre bine Rss. D. diriginte candu la compunerea programei arăta anii servitului la fie-care domnu profesore. — La finca programei gasima urmatore: In sciintiare. Conseriere pentru primirea tenerimel scolastice la clasele mai inalte in gimnasiulu superioru g. catolicu de Beiusiu pe anulu scol. 1867/8 se va face in 27. 28. 30 septembra, in 1-a octovre misa solena „Veni sancte“ servanda in biserica gr. catolica; era in a 2-a octovre se vor incepe prelegerile. Beiusiu 31 iuliu 1867 Teodoru Kóváry, Deregiante.

= Viclenia in contra vicleniei. „Star“ primeșce den Parisu o corespondintia despre menunele ce le facu tunurile inventate de Napoleone, cari tunuri cu o puscatura aruncata in departare de 2500 coti o plăia de glonțe si tōte au potere de strabatu pentr'o scandura

de feru de 1/2 policaru de grăsa. Catra acăsta descriere mai adauge corespondintele numitei foi: „Prusia, pentru ca se păta descoperi secretul acestor tunuri, a trimis cati-va oficeri din armata ei la Mendonu, imbracati fiindu in vestimente rupturose, civile si arestandu-se ca lucratori cu diu'a. Acești oficeri necunoscuti veneau in atingere cu nisice lucratori de Elsatia incepura a vorbi despre poterea menatorie a numitelor tunuri si se bagara cu totii intr'o carciumia. Aici inse erau niste șomeri beti, facau larma si pe urma veni politi'a si — dupa cum are datina — aresta pe toti cati erau acolo. Dara ce menune cuprinse pe oficerii prusianii candu observara că lucratorii din Elsatia nu erau de catu spioni de la politia cari schimbaseră costumele loru cu altele de lucratori. Acești descoperire o facura prusianii naintea prefectului de politia care i rogă cuumanitate se retorne la Berolinu catu mai curundu, ce'a ce ei promisera.“

= „Ghimpele“ făoa umoristica ce apare la Bucuresci, ocupandu-se si elu de afacerea lui Candianu in Transilvan'ia, arăta pre capulu escortei unguresci adresandu lui Candianu urmatorele cuvinte: „Nobilu june, Romanu rataciu, deslipit si priveagu de la corona Unguresca, tu care privesci eu ochelarii verdi pintenii, toporul si caciul'a lui Humades Laslos Loge Nemesiu Emberu alu Tierilor Dunarene, mergi de spune fratilor tei binele, libertatea, si respectul de care se bucura cei d'aici. — Mergi de li spune catu de inaintati suntemu noi in cultura si in civilisare! Cum scim si primim șpetii Romani; cum scim si respectam dreptul gintelor, candu avem pene la polaria; si cu ce escorta voinica reconducem peste granitia pe șpetii nostri, candu voru se plece de voia de nevoia. Spunele fratilor tei d'acolo că Barbarismul loru, i-a oprit pana adi de a face astu-felul de primire fratilor loru Unguri, stapanilor loru, Unguri, care se preumbila, se hrancesc beau, si mananca sermanii in Tîr'a Romanesca, fara neci o escorta!... fara nici unu giandarmu dupa densii!“

= Advocatur'a in Transilvan'ia e libera in urmarea unci ordinatiuni a ministeriului ungurescu.

= Ministrul de finantie alu Ungariei a datu unu circulariu catra tōte municipiile in care arăta că contributiunile nu incurg precum recere necesitatea tierii.

= Capitanescu, pre care regimulu magiaru l'a detinutu la Sibiu sub protestu că ar fi emigrant din Romania, acum — dupa inșintarile folioru nemtiesci — i'sa datu cale libera. Adeca erasi unu fiasco de catra magari.

= Comitetul opidanu din Siomcuta deschide concursu pentru ocuparea unei statiuni de educatoresa de fetiție la scol'a romana din Siomcuta mare, capitalea districtului Cetății de piatră. Salariulu anualu e 300 fl. cortelu naturalu in localitatea scol'e, impreunat cu gradina de legume 15 fl. pentru lemn de focu, onorariu moderat de la fetițile straine.

= Separatistii din Moldova. Ni pare bine — dice „Natiunea“ Romana — că adunarea de la Romanu s'a anulat de catra insisi autorii ce o convocasera.

= Montefiore. Dupa scirile diurnaleloru nemtiesci si magiare, Montefiore se falește că caletori'a sa la Bucuresci si-a avutu rezultat, despre ce va vorbi curundu in o brosiura. Acceptăm se vedemul!

= Comunicatiunea pe liniele ferate catra Triestu e de ajunsu pentru tōte transporțele. Acăstă însemnată ca rectificare la cele scrise sub „Economia“ in nr. tr. Granele — precum observa directiunea acolei cai — n'au fostu impedeate neci odata estimpu.

= Anecdota. Lui Garibaldi in Orvieto i-adusera ovatiune nisice teneri leniosi: „Traiesca republica!“ „traiésca Garibaldi!“ — Nu republica voiti voi (observă ginerariulu) ci lea, căci virtutea republicanului e lucrul."

= Indreptare. In nr. tr. la corespondinti'a din Clusiu, nante de punctul ultimu din smintă au remas netiparite cuvintele: „Ore se nu precăpă omulu nostru, séu celu putienu publicul nostru, că — combatendu curtea de apelu din Sibiu totodata cu acea mana si armă combatemu si curtea de revisiune si cassatiune din Clusiu, si respective sprinținim planurile ministeriului si corifeilor magari d'a sterge supremulu foru din Clusiu si a-lu concentră in Buda-Pesta?“

121.

Concursu.

In Protopopiatul Pestesului urmatorele statiuni invitatoresti au devenit vacante:

1. Lacul negru (Fekete-Tó, Orasul cu salariu anualu de 168 fl. v. a. — De la totu scolarulu 20 cr. — Grdina de legume — Cortelul liberu si desfatatu, lemn de focu cati vor fi de lipsa si stolice cantorale.

2. Lugasu de josu. cu salariu de 125 fl. — de la totu scolarulu 30 cr. — 6 cubule de grau, si pe atate de cuceruza — 2 vici de fasole — 6 stangini de lemn, de la totu cas'a oportiune de fenu, si 1 fuioru.

3. Cornitielu cu salariu de 80 fl. arg 6 cubule de bucate — 6 stangini de lemn — pamentul de semenatura de 2 cubule — competitia cantorola si cortelul bunu.

Pentru statiunile acestea se deschide concursu pana la 29 septemb. a. c.

Cei ce dorescu a avea un'a dintre aceste statiuni, au de azi trimite recursele loru adresate V. Eonsist: diecebatu Aradanu — subserisului in Oradea-Mare 29 august 1867.

Ioanu Fasie m. p. protop. Pestesulu si insp. distr. de scole.

Nr. 68/867 scol.

Concursu.

Statiunea invitatoretă din comună Cebza, in comitatul Torontalului a devenit vacanta. Cu cedadră acăstă sunt impreunate urmatorele emoluminte: bani ga'a 120 fl. v. a. — grâu de pane 60 metie posoniene, 4 stangini de lemn de focu, 8 stangini de paie, 12 kg de sare, 12 kg de lumine, 1 centenariu de lardu (elisa) si cortelul liberu.

Doritorii a ocupare statiunea numita sunt avisati recursele loru bine instruite cu documentele necesare, adresate catra venerabilul consistoriu din Caransebesiu, si mai departe pana in finea lunii septembrie a. c. la subserisul in Ciacova a le transpune.

Ciacova 20 aug. 1867.

Ioanu P. Săimănu, m. p. protop. adm. si directorul scolasticu a tractului Ciacovei.

Cursurile din 13 sept. 1867 n. sér'a.
(după aretare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austr.	52.—	52.20
" " contributivu	58.—	58.30
" " noue in argint	88.-20	88.50
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	78.-50	79.—
Cele nationali cu 5% (jan.)	68.—	66.20
" metalice cu 5%	57.—	57.20
" " maiu-nov.	58.-40	59.60
" " 4½%	48.-75	49.25
" " 4%	43.-50	43.75
" " 3%	32.-90	33.10
Efepte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	76.-50	76.70
" " 1860% in cele intrege	84.-60	84.80
" " ¼ separata	89.-75	90.25
" " 4% din 1854	138.-50	138.—
" " din 1839, ¼	127.-25	127.60
" " societ. vapor. dumarea cu 4%	85.-75	86.75
" " imprum. princip. Eszterházy à 40 fl.	97.—	100.—
" " Salm	29.—	2